

Fremsat den 20. december 2019 af Alex Vanopslagh (LA), Henrik Dahl (LA) og Ole Birk Olesen (LA)

Forslag til folketingsbeslutning
om at tillade salg af portionspakket snus i Danmark

Folketinget pålægger regeringen snarest muligt at henvende sig til EU for at bede om undtagelse for det europæiske snusforbud på lige fod med Sverige.

Bemærkninger til forslaget

Det danske forbud mod alle former for snus er baseret på EU's tobaksvaredirektiv fra 1992. Dette direktiv fastslog på baggrund af forskning foretaget i 1980'erne, at snus var kræftfremkaldende.

Små 30 år efter det første tobaksvaredirektiv har både forskningen og markedet rykket sig.

I 2017 konkluderede det internationale forskningsprojekt Global Burden of Disease, at snus ikke kan kobles sammen med højere dødelighed, og at beviserne for, at snus fører til en række andre sygdomme, bliver svagere og svagere. Til det sagde Kræftens Bekæmpelse: »Efterhånden er der et for tyndt grundlag til, at man kan råbe vagt i gevær på samme måde, som vi gjorde tidligere, når det kommer til snus.« (»Nyt studie frikender snus for øget dødelighed«, MX-MetroXpress, den 18. december 2017).

Den 22. oktober 2019 gav de amerikanske myndigheder (U. S. Food and Drug Administration, FDA) den svenske snusproducent Swedish Match tilladelse til at markedsføre otte forskellige snusvarianter med udsagnet: »Using General Snus instead of cigarettes puts you at a lower risk of mouth cancer, heart disease, lung cancer, stroke, emphysema, and chronic bronchitis.« (U. S. Food and Drug Administration, FDA News release, den 22. oktober 2019: »FDA grants first-ever modified risk orders to eight smokeless tobacco products«).

Det er første gang nogen sinde, at de amerikanske myndigheder giver en tobaksproducent tilladelse til at markedsføre et produkt som et såkaldt »tobaksprodukt med modificeret risiko«. FDA's tilladelse er givet efter en årelang ansøgningsproces og er givet, fordi Swedish Matches videnskabelige beviser for snusens mindre skadelige effekt vurderes at være så klare.

FDA vurderer samtidig, at snus ikke virker særlig tiltrækkende på unge eller ikkerygere, og at risikoen for, at snus får folk til at ryge, er minimal. For at sikre sig yderligere mod unges brug, har FDA forbudt markedsføring rettet mod unge.

FDA anfører også, at den svenske snus sundhedsmæssigt adskiller sig markant fra andre snusprodukter på det amerikanske marked. Til sidstnævnte gruppe hører det produkt, som EU's snusforbud i sin tid blev baseret på.

FDA's tilladelse hænger godt sammen med erfaringer gjort i Sverige. Sverige er det eneste EU-land, der har en undtagelse fra det forbud, der blev indført i EU i 1992, og i dag har Sverige meget få rygere (5 pct. daglige rygere ifølge Eurobarometer), imens langt flere end i Danmark bruger snus.

I dag er Sverige det EU-land, der har færrest tobaksrelaterede dødsfald – mindre end halvt så mange som Danmark.

Ungarn har flest tobaksrelaterede dødsfald, næsten 5 gange som mange som Sverige.

I 2017 vurderede den svenske Snuskommissionen på baggrund af tal fra WHO fra 2004, at EU hvert år kunne have reddet 355.000 liv, hvis andelen af snusere og rygere i de øvrige EU-lande havde fordelt sig ligesom i Sverige. I Danmark kunne vi have reddet små 4.000 rygere fra at dø, hvis de havde brugt nordisk snus i stedet for cigaretter. (The Snus Commissions third report – June 2017: Snus saves lives, A study of snus and tobacco-related mortality in the EU).

Ud over de sundhedsmæssige fordele for den enkelte, generer snus ikke omgivelserne, og der er ingen lugt, der hænger i brugerens hår og tøj. Det er ikke overraskende, at snus er blevet så populært i Sverige, hvor der i dag er flere snusere end rygere.

Det er heller ikke overraskende, at nordisk snus oplever en voksende popularitet i Danmark på trods af forbuddet. Der eksisterer i dag et betydeligt sort marked. Mange kiosker har et bredt udvalg, og det kan købes frit i Sverige eller på nettet.

I Danmark sælges i dag produkter, der adskiller sig fra snus, enten ved at tobakken er skåret anderledes, eller ved slet ikke at indeholde tobak, men som bruges ligesom snus ved placering under læben.

Fordelene ved at tillade nordisk snus er mange. Rygerne vil have et mindre skadeligt produkt, som de lovligt kan skifte cigaretterne ud med. Kan vi nå en situation som i Sverige, hvor rygerne skifter cigaretterne ud med nordisk snus, vil færre blive syge, og færre vil dø. Ud over den menneskelige gevinst vil der højst sandsynligt være tale om store besparelser på udgifter til sundhedsvæsenets behandling af rygerelaterede sygdomme.

Ved at tillade nordisk snus vil vi få kontrol over et marked, der i dag er sort og dermed ukontrolleret. Vi kan sikre os, at de markedsførte produkter lever op til vanlige standarder for indhold og produktsikkerhed.

Ved at tillade salg af portionspakket nordisk snus understøtter vi en bevægelse fra cigaretter til et mindre skadeligt produkt, som på trods af forbuddet mod snus allerede er undervejs. Vi giver danske rygere muligheden for lovligt at skifte til et produkt, der vil føre til tusindvis af forhindrede dødsfald. Og vi tager kontrol over et sort marked i udvikling.

Derfor pålægger Folketinget regeringen at rette henvendelse til EU og bede om en undtagelse for det europæiske snusforbud på lige fod med Sverige.

Skriftlig fremsættelse

Alex Vanopslagh (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at tillade salg af portionspakket snus i Danmark

(Beslutningsforslag nr. B 65)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.